

AGÖ en 150-årig fyr och dess fyrfolk

Anders Röstlund

Agö fyrplats. Fyrområdets framtid känns lite oviss men många besökare beundrar dess belägenhet och kulturarv.

Foto: Hudiksvallstidningen juli 2009

Fyren är belägen längst öster ut på Agö udde. Udden ligger utsatt och transporter till och från fyren är besvärliga. Många som stationerades på Agö fann platsen "gudsförgäten". Andra som kom från placeringar på platser som Draghällan kom till ett "Paradis" med möjligheter till djurhållning och odling. På ön fanns redan en fiskehamn och efter c:a 10 år kom också lotsar att placeras vid Agö udde.

Fyren bemannades till en början av en fyrmästare och en fyrvaktare, ofta med familj. Senare utökades personalstyrkan med ett fyrbiträde. Fyrpersonalen kom ofta från Öregrund eller Gräsö. Baserad på Lotstyrelysens liggare följer här en förteckning över vilka som tjänstgjort på Agö Fyr. Någon kan saknas men de flesta finns med.

Den första rovoljelampan tändes i september 1860. Fyrtypen var "Omgående spegelfyr med blänk". Förmodligen tändes fyren av dess förste fyrmästare **Göthe Viktor Coleur**. Han förordnades 1860 och blev kvar till 1863, då han avgick med avsked. Coleur efterträddes av **Hans Englund** 1863. Englund kvarstan-

nade till 1873 då han tog avsked.

Från Eggegrund kom **Eric Modin** som fyrmästare 1873. Han stannade till 1896 då han förflyttades till Storjungfrun.

Zacharias Molarin kom 1872 till Agö som fyrvaktare. Han stannade till 1886 då han förflyttades till Grans fyr (fyrmästare från jan. 1887). Samma år blev **Gustav Wilhelm Sundberg** fyrbiträde. Han befordrades till fyrvaktare 1879 och fyrmästare 1896, han kvarstod till 1900.

Erik Olof Lindfors kom till Agö som fyrvaktare 1894 och befordrades till fyrmästare 1900 efter att befattningen varit vakant några månader. Samma år i juni förordnades **Amalia Lindfors** (hus-tru?) till fyrvaktare. Hon kvarstod c:a 2 månader tills en ny fyrvaktare tillsatts. Lindfors avgick 1915.

Under perioden tjänstgjorde **P.O. P-son Sjöstedt** som fyrbiträde från 1892 och som fyrvaktare från 1900. Sjöstedt blev fyrmästare på Gran 1905.

Emil Viktor Englund kom som fyrbiträde 1900 och blev fyrvaktare 1905. Han blev sedermera fyrmästare på Grans fyr 1909.

Fyrvaktare Lars Erik Lindell *Fyrbiträde Ivar Ernst R. Karlsson*

Anders Anselm Östergren förordnades som fyrbiträde 1904 och fyrvaktare 1909. Han avgick 1914.

Nils August Olsson tjänstgjorde som fyrvaktare från april till oktober 1909.

Lars Erik Lindell kom från Högbonden och blev fyrvaktare på Agö i januari 1914. Troligen tillträdde han inte förrän 1 januari 1915. Lindell blev fyrmästare 1923. Som fyrvaktare tjänstgjorde då **Johan Oskar Andersson** från mitten av 1923 och som fyrbiträde **Ivar Ernst Rudolf Karlsson** från 1921.

Johan August Björkman kom till Agö som fyrbiträde med radiotelegrafistexamen 1927.

Johan Oskar Andersson blev fyrmästare på Draghällan 1934. Han efterträddes på Agö som fyrvaktare av **Johan Engelbert Borgström** 1935. Borgström befordrades till fyrmästare på Storjungfrun 1937 och Björkman till fyrvaktare på Agö 1937. Nytt fyrbiträde blev då **Karl Ludvig Emanuel Stenberg** 1938.

Borgström återkom som fyrmästare 1944 och Stenberg efterträddes som fyrvaktare av **Knut Valter Lund** 1949. Ny fyrmästare på Agö blev **Olof Bernhard Andersson** 1952.

Knut Lund befordrades till förste fyrvaktare 1952 och ny fyrvaktare blev samma år **Oscar Uno Molin**. Molin efterträddes av **Anders Erik Gustafsson** 1955.

Till Agö kom **Nils Erik Andersson** som fyrmästare 1958, han hade Knut Lund som förste fyrvaktare och tillförordnade **Nils Valentin Forsman** som fyrvaktare under en period från 1962. Som tillförordnat fyrbiträde tjänstgjorde även **Per Hedlund** en period.

Erik och hans fru Sonja kom att bli det sista fyrmästarparet på AGÖ. Fyren elektrifierades 1970 och avbemannades 1973. Paret Andersson bodde dock kvar som pensionärer ett antal somrar, då i den s.k "Lotsdrängstugan". Denna stuga är numera den enda stuga som bebos på fyrområdet och den ägs av två familjer Sjödin.

Sonja Anderson kom att bli över 100 år och besökte under sitt hundra levnadsår Agö för sista gången. Hon bevistade då årets "Prästhelg" i Agö hamn.

Detta var en sammanställning av de flesta som arbetat på Agö fyr under årens lopp från starten i september 1860 till avbemanningen 1973.

Nämnas kan att det inte bara är den 150-åriga Agö fyr som firas i juli 2010 utan samtidigt också det 350-åriga kappellet. I frandet deltar Svenska Fyrsällskapets ordf. Esbjörn Hillberg, som också sätter upp en plakett från sällskapet.

Fyrmästare Olof Bernhard Andersson

Fyrvaktare Johan Engelbert Borgström